

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

14.12.2020

м. Ужгород

№ 730

*Про Програму охорони навколишнього природного середовища
Закарпатської області на 2021 – 2023 роки*

Відповідно до статей 6 і 39 Закону України „Про місцеві державні адміністрації”, Закону України „Про охорону навколишнього природного середовища”:

1. Схвалити Програму охорони навколишнього природного середовища Закарпатської області на 2021 – 2023 роки, що додається, та подати її на розгляд сесії обласної ради.

2. Райдержадміністраціям та пропонувати виконавчим органам місцевих рад (ОТГ), басейновому управлінню водних ресурсів річки Тиса, Закарпатському обласному центру з гідрометеорології, державній екологічній інспекції у Закарпатській області інформувати про хід реалізації Програми департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації щороку до 5 січня, починаючи з 2022 року.

3. Департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації узагальнену інформацію подавати облдержадміністрації щороку до 1 травня, починаючи з 2022 року.

4. Контроль за виконанням розпорядження залишаю за собою.

Голова державної адміністрації

Анатолій ПОЛОСКОВ

ПРОГРАМА
охорони навколишнього природного середовища
Закарпатської області на 2021 – 2023 роки

I Загальні положення

Соціально-економічний розвиток Закарпатської області тісно і нерозривно пов'язаний зі станом навколишнього середовища, наявністю екологічних проблем.

Оцінка стану природного середовища в області свідчить, що практично немає природних компонентів екосистеми, які б не зазнавали постійного негативного антропогенного впливу.

Невід'ємною умовою сталого розвитку області є достатній рівень уваги до охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки.

Саме тому на території області повинна здійснюватися політика, спрямована на досягнення гармонійної взаємодії суспільства та природи і безпосередньо – на забезпечення раціонального використання, охорони й відтворення природних ресурсів.

Програма охорони навколишнього природного середовища Закарпатської області на 2021 – 2023 роки (далі – Програма) розроблена департаментом екології та природних ресурсів Закарпатської облдержадміністрації з використанням пропозицій, отриманих від райдержадміністрацій, міських рад та виконавчих органів місцевих рад (ОТГ), галузевих управлінь облдержадміністрації, управлінь та організацій центральних органів виконавчої влади.

Під час підготовки Програми проаналізовано державні та обласні програми, заходи яких розповсюджуються на сферу охорони довкілля області.

Законодавчою основою для підготовки Програми є закони України „Про охорону навколишнього природного середовища” та „Про оцінку впливу на довкілля”.

Програму розроблено з урахуванням завдань і положень:

Закону України „Про державні цільові програми”;

постанов Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147 „Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів” (зі змінами), від 31 січня 2007 року № 106 „Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм” (із змінами);

розпоряджень Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року № 820-р „Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2023 року”, від 20 лютого 2019 року № 117-р „Про затвердження Національного плану управління відходами до 2030 року”;

Регіональної стратегії розвитку Закарпатської області на період 2021 – 2027 років.

II. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямовано Програму

Серед екологічних проблем області, що потребують розв'язання у перспективі, необхідно виділити:

великі обсяги утворення відходів, застарілість технологій та інфраструктури поводження з ними, у тому числі недостатньо налагоджена система та інфраструктура збору, розміщення, сортування та утилізація твердих побутових відходів;

забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (ліквідація несанкціонованих стихійних сміттєзвалищ);

низький рівень пропаганди охорони навколишнього природного середовища та екологічної освіти населення області.

III. Мета Програми

Основною метою Програми є реалізація екологічної політики, спрямованої на стабілізацію та поліпшення стану навколишнього природного середовища на території області.

Прийняття Програми сприятиме покращенню екологічного стану області, підвищенню рівня охорони навколишнього природного середовища, раціональному використанню природних ресурсів, забезпеченню екологічної безпеки краю.

Паспорт Програми наведено в додатку 1 до Програми.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсяги та джерела фінансування Програм

На сьогодні прийнято ряд законодавчих актів, які регулюють екологічну політику, а саме:

закони України „Про охорону навколишнього природного середовища”, „Про оцінку впливу на довкілля” (зі змінами), „Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку” (зі змінами);

постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147 „Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів” (зі змінами);

розпоряджень Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2017 року № 820-р „Про схвалення Національної стратегії управління відходами в Україні до 2023 року”, від 20 лютого 2019 року № 117-р „Про затвердження Національного плану управління відходами до 2030 року”.

Забезпечення реалізації екологічної політики, спрямованої на стабілізацію та поліпшення стану навколишнього природного середовища на території області, сприятиме зменшенню негативного впливу на навколишнє середовище і буде реалізоване через впровадження заходів із недопущення потрапляння сміття в річки області; забезпеченню екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних та радіаційних речовин, ліквідація несанкціонованих стихійних сміттєзвалищ; рекультивації територій полігонів твердих побутових відходів; проведенню науково-технічних конференцій і семінарів, організації виставок та інших заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища; виданню поліграфічної продукції з екологічної тематики; оснащенню пунктів спостережень за забрудненням атмосферного повітря системами та приладами для контролю концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в рамках забезпечення Державної програми моніторингу довкілля.

Фінансування заходів, передбачених цією Програмою, буде здійснюватися за рахунок коштів та у межах видатків обласного бюджету (додаток 2 до Програми). Фінансування з обласного бюджету здійснюється у межах видатків, передбачених у бюджеті на відповідний рік.

Перелік природоохоронних заходів та об'єктів, обсяги їх фінансування на відповідний бюджетний рік затверджується розпорядженням голови обласної державної адміністрації за погодженням із постійними комісіями обласної ради з питань екології та використання природних ресурсів і з питань бюджету.

Фінансування заходів Програми за розділами

Розділи Програми	Вартість фінансування заходів, тис. грн
1. Охорона і раціональне використання земель	9000,0
2. Раціональне використання і зберігання відходів виробництва та побутових відходів	3000,0
3. Ядерна та радіаційна безпека	900,0
4. Наукова, освітня, екологічна інформація та пропаганда, видання поліграфічної продукції, моніторинг навколишнього природного середовища, підтримка громадських екологічних організацій	6515,0
ВСЬОГО:	19415,0

Прогнозні обсяги та джерела фінансування Програми, тис. грн

Джерела фінансування	Обсяг фінансування	У тому числі за роками:		
		2021 рік	2022 рік	2023 рік
Обласний бюджет	19415,0	6605,0	6405,0	6405,0
ВСЬОГО:	19415,0	6605,0	6405,0	6405,0

Строком виконання Програми є 2021 – 2023 роки. Програма буде реалізована в три етапи, а саме: протягом 2021, 2022 та 2023 років.

V. Перелік завдань і заходів та результативні показники Програми

Основними завданнями Програми є реалізація екологічної політики, спрямованої на стабілізацію та поліпшення стану навколишнього природного середовища на території області.

Реалізація основної мети досягається через:

зниження негативного впливу на навколишнє природне середовище;

відновлення природного стану порушених територій;

зниження споживання природних ресурсів за рахунок здійснення ефективної господарської діяльності;

функціонування системи моніторингу довкілля області.

Раціональне використання земельних ресурсів здійснюється шляхом рекультивації територій полігонів твердих побутових відходів.

Реалізація Програми дозволить:

виконати заходи щодо охорони і раціонального використання земель шляхом рекультивації територій полігонів твердих побутових відходів;

провести спеціальні заходи, спрямовані на раціональне використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів;

провести першочергові заходи захисту населення від факторів радіаційного забруднення навколишнього природного середовища;

забезпечити функціонування системи моніторингу навколишнього природного середовища області з метою прийняття ефективних управлінських рішень та інформування громадськості про стан навколишнього природного середовища (якість поверхневих вод, стан природно-заповідних об'єктів та біотопів (оселищ);

провести заходи щодо пропаганди охорони довкілля із залученням засобів масової інформації, громадських організацій та навчальних закладів з метою інформування громадськості про стан навколишнього природного середовища та підвищення рівня екологічної культури і свідомості населення;

організувати проведення оцінки впливу на довкілля та стратегічну екологічну оцінку.

VI. Напрями діяльності та заходи з реалізації Програми

1. Охорона і раціональне використання земель

Загальна площа Закарпатської області становить 12800 км². Із загальної площі земель 36,8 відс. становлять землі сільськогосподарського призначення, 56,8 відс. – лісові угіддя, 3,7 відс. території краю забудовано, 1,4 відс. земель знаходиться під водою, 1,2 відс. – відкриті землі та 0,1 відс. – відкриті заболочені землі.

Основними власниками землі та землекористувачами є лісогосподарські підприємства, яким надано 40,2 відс. земельного фонду, громадяни, яким надано 29,3 відс. земельного фонду, 3,7 відс. земельного фонду належить сільськогосподарським підприємствам, 6,3 відс. земель належить організаціям, установам природоохоронного, рекреаційного, оздоровчого та історико-культурного призначення, 1,1 відс. – промисловим та іншим підприємствам, 2,6 відс. – закладам, установам, організаціям, 0,9 відс. – водогосподарським підприємствам, 0,8 відс. – військовим частинам та організаціям і установам Міністерства оборони, 15,1 відс. земельного фонду складають землі запасу.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року № 1147 „Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів” (зі змінами) охорона і раціональне використання земель включає рекультивацію територій полігонів твердих побутових відходів.

На території Закарпатської області щороку утворюється понад 300 тисяч тонн твердих побутових відходів, які захоронюються на сміттєзвалищах області. Наявна інфраструктура з поводження з твердими побутовими відходами застаріла та виснажена. Існуючі місця видалення відходів (сміттєзвалища) в усіх населених пунктах вичерпали свої потужності, заповнені на 80 – 85 відсотків. Згідно з матеріалами інвентаризації місць видалення відходів на території Закарпатської області обліковано 374 звалища ТПВ, у тому числі 134 санкціонованих та 240 стихійних.

За статистичною інформацією, домінуючим способом поводження з побутовими відходами залишається їх вивезення та захоронення на полігонах та сміттєзвалищах. Однією з проблем побудови нових полігонів для збирання і перероблення ТПВ, а також заводів з утилізації ТПВ в області є малоземелля. У гірських районах практично неможливо знайти такі земельні ділянки, які б відповідали будівельним і санітарним нормам для такого будівництва. Під час планування схеми очищення

області передбачається вивезення ТПВ із гірських районів (Рахівський, Міжгірський, Воловецький, Великоберезнянський, частина Тячівського) в низинні, що викликає додаткову соціальну напругу серед населення цих районів.

Рекультивація наявних сміттєзвалищ є одним з дієвих методів розв'язання проблеми поводження з твердими побутовими відходами.

2. Раціональне використання і зберігання відходів виробництва та побутових відходів

Послуги зі збирання відходів надаються понад 82 відс. населення Закарпатської області, загалом жителям міст та селищ міського типу. Запровадження спалювання побутових відходів має дуже низьку підтримку з боку громади та влади, і тому не розглядалося як варіант майбутнього розвитку. Сортування змішаних побутових відходів з метою їх вторинної переробки суперечить запропонованому пріоритетному запровадженню роздільного збирання паперу, картону, пластику, скла та металу. Результатом сортування змішаних побутових відходів може також бути виробництво альтернативного

палива з відходів (RDF – refuse derived fuel) із займистих фракцій відходів, проте наразі в Закарпатській області немає для нього ринку збуту.

На сьогодні в області послуги з вивезення ТПВ надають спеціалізовані підприємства: групи АВЕ у містах Ужгород, Мукачево, Мукачівський район, Ужгородський район, частково м. Виноградів та Виноградівський район, частково м. Хуст та Хустський район, ТЗОВ „Берег-Вертикал” у м. Берегове, ТОВ „Еко-Ір” у м. Іршава, ТОВ „Екосіті” у м. Тячів, ТОВ „Екобат Шураві” частково у Тячівському та Рахівському районах та багатогалузеві комунальні і приватні підприємства у населених пунктах області.

Основною проблемою управління побутовими відходами в області є захоронення їх на місцях видалення відходів, більша частина з яких не відповідають вимогам екологічної безпеки.

Основна проблема в частині поводження з відходами будівельно-ремонтних робіт полягає в тому, що значна частина цих відходів вивозиться на звалища та місця захоронення. У деяких випадках такі відходи використовуються для засипання або меліорації земель.

У сфері управління відходами сільського господарства існують такі основні проблеми:

- неналежний рівень дотримання вимог законодавства – головна проблема сільськогосподарського сектора;

- низький рівень поінформованості та обізнаності сільськогосподарського сектора щодо можливостей та переваг оброблення чи повторного використання відходів сільського господарства;

- низький рівень ефективності управління стратегічними об'єктами у сфері поводження з відходами сільськогосподарського сектора (нацстратегія);

- відсутність системи ветсанутильзаводів для переробки відходів тваринництва.

Основні проблеми, що стосуються управління небезпечними відходами:

- відсутність у діючих системах обліку та звітності повної інформації про утворення та подальші операції з поводження з небезпечними відходами споживання, що пов'язане з практичною відсутністю систем збирання/приймання зазначених відходів від населення;

- відсутність реальних стимулів і низький рівень витрат, передбачених на утилізацію відходів, перешкоджають впровадженню систем для роздільного збирання та перероблення небезпечних відходів;

- відсутність технічних можливостей для перероблення деяких категорій небезпечних відходів, що є передумовою для їх неконтрольованого видалення;

- відсутність системи належного планування управління небезпечними відходами на рівні суб'єктів господарювання;

- низький рівень обізнаності та поінформованості суб'єктів господарювання про можливості переробки або повторного використання небезпечних відходів.

Розв'язання проблеми поводження з твердими побутовими відходами полягає в:

- запобіганні утворення відходів, зменшенні кількості сміття, що утворюється та зниженні рівня небезпеки;

- вибудові ефективно діючої системи селективного збору сміття;

використанні відходів, що утворюються, як вторинної сировини або енергоносіїв;
утилізації невідновлюваних відходів екологічно безпечним способом.

3. Ядерна та радіаційна безпека

Небезпечними відходами є відходи, які мають такі фізичні, хімічні, біологічні чи інші небезпечні властивості, що створюють або можуть створити значну небезпеку для навколишнього природного середовища і здоров'я людини та потребують спеціальних методів і засобів поводження з ними, особливо з ядерними відходами.

Ядерна безпека – дотримання норм, правил, стандартів та умов використання ядерних матеріалів, що забезпечують радіаційну безпеку.

Порушення правил ядерної або радіаційної безпеки – злочин проти населення. Наслідками цих порушень є заподіяння шкоди здоров'ю потерпілого, створення загрози загибелі людей або інших тяжких наслідків чи фактичного настання цих наслідків.

Однак на території області протягом минулих років було зафіксовано і ліквідовано радіаційні сполуки, які були завезені із близького зарубіжжя, а саме: у 2019 році на території Великоберезнянського району було виявлено і ліквідовано об'єкт із підвищеним рівнем іонізуючого випромінювання – напівпрорзору пластикову коробку білого кольору 75x50x100 мм потужністю 0,4 мкродівета на годину екс-доза на відстані 1 метра від поверхні радіоматеріалу.

Отже, реалізація першочергових заходів захисту населення від факторів радіаційного забруднення навколишнього природного середовища є домінантним елементом в екологічній політиці області.

4. Наукова, освітня, екологічна інформація та пропаганда, видання поліграфічної продукції, моніторинг навколишнього природного середовища, підтримка громадських екологічних організацій

Відповідно до Положення про державну систему моніторингу довкілля, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998 року № 391, департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації здійснюються заходи із запровадження та забезпечення функціонування системи моніторингу навколишнього середовища в Закарпатській області, у тому числі за рахунок створення сучасних геоінформаційних програмних комплексів моніторингу довкілля.

Метою створення системи моніторингу довкілля Закарпаття є забезпечення адміністративних органів та відповідних служб області, а також громадськості даними про стан довкілля та науково-обґрунтованими рекомендаціями щодо прийняття управлінських рішень з оперативного контролю стану довкілля та для запобігання негативним екологічним ситуаціям.

Суб'єктами системи обласного екологічного моніторингу є спеціально уповноважені органи міністерств й відомств, управління обласної державної

адміністрації, підприємства, установи та організації, які відповідно до своєї компетенції здійснюють спостереження за станом компонентів довкілля. Для поліпшення роботи суб'єктів моніторингу необхідне оснащення цих природоохоронних організацій приладами та обладнанням, зміцнення матеріально-технічної бази.

Наразі департаментом здійснені заходи щодо удосконалення проведення спостережень за станом довкілля шляхом упровадження новітніх геоінформаційних технологій, методик та обладнання відповідно до стандартів Європейського Союзу, виконано роботи зі створення веб-інструмента геоінформаційної системи моніторингу довкілля Закарпатської області. Сайт моніторингу довкілля наразі складається з трьох модулів: „Природно-заповідний фонд”, „Моніторинг поверхневих вод” та „Біотопи (оселища)”. Заплановано створення додаткових модулів та модернізація існуючих.

З метою забезпечення сприятливих умов для розв'язання екологічних проблем на регіональному рівні та залучення громадськості до участі у підготовці та прийнятті важливих рішень необхідно проводити науково-технічні конференції та семінари, організовувати виставки та інші заходи щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища, видавати поліграфічну продукцію з екологічної тематики.

Заходи з реалізації Програми наведено у додатку 2 до Програми.

VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Координацію робіт з виконання Програми та контроль за ходом реалізації здійснює департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації.

Відповідальні виконавці за реалізацію заходів, передбачених Програмою, забезпечують їх реалізацію та подають відповідну інформацію департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації до 5 січня року, наступного за звітним періодом, упродовж 2021 – 2023 років.

Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації здійснює контроль за реалізацією заходів Програми та подає узагальнену інформацію про її виконання облдержадміністрації та обласній раді до 1 травня року, наступного за звітним періодом.

ПАСПОРТ

Програми охорони навколишнього природного середовища Закарпатської області на 2021 – 2023 роки

1.	Ініціатор розроблення Програми	Закарпатська обласна державна адміністрація
2.	Підстава для розроблення Програми	Закон України „Про охорону навколишнього природного середовища”
3.	Розробник Програми	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації
4.	Співрозробники Програми	
5.	Відповідальні виконавці Програми	Структурні підрозділи облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі органи місцевих рад (ОТГ), територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади
6.	Учасники Програми	Структурні підрозділи облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі органи місцевих рад (ОТГ), територіальні підрозділи центральних органів виконавчої влади
7.	Термін реалізації Програми	2021 – 2023 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні Програми	Обласний бюджет
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього, у тому числі:	19415,0 тис. гривень
	коштів обласного бюджету	19415,0 тис. гривень
	коштів районних, міських (міст обласного значення) бюджетів	–

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЗАХОДИ
Програми навколишнього природного середовища Закарпатської області на 2021 – 2023 роки

№ з/п	Заходи Програми*	Відповідальні виконавці	Загальний обсяг фінансування, тис. грн.	Джерела фінансування, тис. грн		
				2021 рік	2022 рік	2023 рік
				Обласний бюджет	Обласний бюджет	Обласний бюджет
1	2	3	4	5	6	7
I. Охорона і раціональне використання земель						
1.	Рекультивация територій полігонів твердих побутових відходів	Райдержадміністрації, виконавчі органи місцевих рад (ОТГ) (за згодою)	9000,0	3000,0	3000,0	3000,0
Разом за розділом:			9000,0	3000,0	3000,0	3000,0
II. Раціональне використання і зберігання відходів виробництва та побутових відходів						
1.	Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів, у тому числі ліквідація	Райдержадміністрації, виконавчі органи місцевих рад (ОТГ) (за згодою)	3000,0	1000,0	1000,0	1000,0

	несанкціонованих стихійних сміттєзвалищ					
Разом за розділом:			3000,0	1000,0	1000,0	1000,0
III. Ядерна та радіаційна безпека						
1.	Реалізація першочергових заходів захисту населення від факторів радіаційного забруднення навколишнього природного середовища	Райдержадміністрації, виконавчі органи місцевих рад (ОТГ) (за згодою)	900,0	300,0	300,0	300,0
Разом за розділом:			900,0	300,0	300,0	300,0
IV. Наукова, освітня, екологічна інформація та пропаганда, видання поліграфічної продукції, моніторинг навколишнього природного середовища, підтримка громадських екологічних організацій						
1.	Функціонування системи моніторингу поверхневих вод суббасейну річки Тиса	Басейнове управління водних ресурсів річки Тиса (за згодою)	350,0	150,0	100,0	100,0
2.	Моніторинг забруднення атмосферного повітря та ґрунтів	Закарпатський обласний центр з гідрометеорології (за згодою)	3450,0	1250,0	1100,0	1100,0
3.	Утримання та оснащення природоохоронних організацій приладами, обладнанням і спеціальними транспортними засобами, зміцнення матеріально технічної	Державна екологічна інспекція у Закарпатській області (за згодою)	450,0	150,0	150,0	150,0

	бази спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища, його урядових і територіальних органів, а також установ та організацій, що належать до сфери його управління					
4.	Функціонування системи моніторингу довкілля Закарпатської області	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	300,0	100,0	100,0	100,0
5.	Проведення науково-технічних конференцій і семінарів, організація виставок, фестивалів та інших заходів щодо пропаганди охорони навколишнього природного середовища, видання поліграфічної продукції з екологічної тематики, створення бібліотек, відеотек, фототек тощо	Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації	1065,0	355,0	355,0	355,0

6.	Організація проведення оцінки впливу на довкілля та стратегічної екологічної оцінки	Райдержадміністрації, виконавчі органи місцевих рад (ОТГ) (за згодою)	900,0	300,0	300,0	300,0
Разом за розділом:			6515,0,0	2305,0	2105,0	2105,0
РАЗОМ:			19415,0	6605,0	6405,0	6405,0
I. Охорона і раціональне використання земель			9000,0	3000,0	3000,0	3000,0
II. Раціональне використання і зберігання відходів виробництва та побутових відходів			3000,0	1000,0	1000,0	1000,0
III. Ядерна та радіаційна безпека			900,0	300,0	300,0	300,0
IV. Наукова, освітня, екологічна інформація та пропаганда, видання поліграфічної продукції, моніторинг навколишнього природного середовища, підтримка громадських екологічних організацій.			6515,0	2305,0	2105,0	2105,0

* перелік природоохоронних заходів та об'єктів, обсяги їх фінансування на відповідний бюджетний рік затверджується розпорядженням голови обласної державної адміністрації за погодженням із постійними комісіями обласної ради з питань екології та використання природних ресурсів і з питань бюджету.